

[Niels Frederiksen.]

Kreditgivningen til det mest mulige. Den, der har Lejlighed til Gang paa Gang at se, hvordan Interesserne mødes i Omsætningen af dansk Jord og danske Hjem, vil stadig se Forholdene forme sig paa den Maade, at den unge fremrykkende Slægt altid er ringest stillet, naar de to Interesser mødes, den kommende Slægts og den afgaaendes, altsaa naar der skal træffes en Afgørelse om den unges økonomiske Forhold i Fremtiden. Det vil Gang paa Gang vise sig, at den unge med Optimismen, Troen paa Fremtiden i Sindet, bliver den, der vover sig længst ud, hvis han ved den Kreditgivning, der er mulig under de nuværende Kreditforhold, kan skaffe de Laan, der er nødvendige for at kunne skabe sig Hjem og Bedrift inden for det danske Landbrugs Omraade. Den Kreditkommission, som den højtærede Indenrigsminister har nedsat, vil efter vor Opfattelse faa et Problem til Undersøgelse, en Opgave til Løsning, der kan faa bestemmende Betydning langt ind i Fremtiden for de kommende Landmænd. Forgudelsen af Realkreditten, det stadige Krav om ubegrænset Belaansingsret, er under moderne Landbrugsformer en Trusel, en Fare for Trygheden, som ikke kan undervurderes, og som Lovgivningsmagten ikke har Lov til at se bort fra. Trygheden for Landmanden bestaar i Virkeligheden i dette, at han ikke gør sig afhængig af Kapitalmagten i en saadan Grad, at det slaar ham ned trods Dygtighed og Flid. Konjunkturbestemte Afgifter, der sikrer Landmanden Udgifter i Forhold til de Indtægter, som Konjunkturerne hjemler ham, giver den største Tryghed og den største Sandsynlighed for Løn for Arbejdet, og det er det, Landmanden til syvende og sidst trænger til. Interessant er det at se, at den Opfattelse ogsaa breder sig omkring i Landbefolkningen. Interessant er det at se, at medens vi, der har været Talsmænd for konjunkturbestemte Afgifter, før er blevet mødt med Kulde, bliver vi nu i mange Kredse mødt med Forstaelse. Og dette skyldes jo de Tilstande, der nu hersker i det danske Landbrug, i de Tusinder af Hjem, hvor man gruer for de Forpligtelser, som man i god Tro, i Tro til egen Dygtighed og til Fremtiden er gaaet ind for. Jeg ønsker at gøre opmærksom paa, at Kreditkommissionen netop paa dette Omraade har en Opgave at løse, en Opgave, hvis Løsning efter min Opfattelse betyder overordentlig meget ikke alene for Landbruget, men ogsaa for de øvrige Stænder og andre Erhverv.

De Opgaver, der foreligger for den anden Kommission, den siddende Landbo-kommission, der skal undersøge og udforme Reformer paa Udstykningens og Landbolovgivningens Omraade, er heller ikke af ringe Betydning. Jeg ønsker i denne Forbindelse at fremsætte et Par Bemærkninger om Forholdene i Sønderjylland.

Det ærede Medlem Hr. Brorsen omtalte Udstykningen dernede og den Betydning, den har. Jeg ønsker at henlede Regeringens og den høje Rigsdags Opmærksomhed paa Forholdene i Tønderdistriktet. Jeg har gennem mit Arbejde haft Lejlighed til at lære dette Distrikt ret nøje at kende, og jeg har set, hvordan Staten der har anvendt Millionbeløb for at ændre Marskens Karakter. Der er anvendt Millionbeløb til Marskens Afvanding, og Arbejdet er udført med stort teknisk Snilde; det virker beundringsværdigt teknisk set. Økonomisk ligger imidlertid Forholdene noget anderledes. Man har jo dernede gennemført Foranstaltninger, hvorved man paa kunstig Vis, om jeg saa maa sige, bryder Naturens Orden, hvorved de spredte Landejendommene dernede, deres Karakter, Beliggenhed og Beskaffenhed som Græsningsarealer forandres gennem Afvanding. De kan hverken driftsmæssigt eller paa anden Maade udnyttes som før. Men de Millionbeløb, som Staten har anvendt dernede, hvorved Jordens Karakter altsaa er forandret, maa betinge, at Foranstaltningerne føres videre, saa man naar det endelige Formaal at gøre Marsken til dyrkbart og frugtbart Agerland. Enhver, der har Forstand paa Landbrug og ved, hvordan Forholdene er dernede, maa indrømme mig, at naar Gaardene ligger spredt, naar Landbruget dernede ligger splittet i mange smaa Stumper, helt op til 30—40 for en Landbrugsejendom, tiltrænges der Reformer. Det kunde maaske gaa under Græsningsdriften, men ikke under almindelig intensiv Landbrugsdrift. Der mangler Vejanlæg og Vandforsyning til Marskarealerne skal gennemføres fra Højderne bag ved Marskomraadet for overhovedet at faa det paabegyndte Arbejde gennemført, saa Formaalet med dette kan naas.

Her er et Omraade, hvor der efter min Mening kan og maa gøres en Indsats fra Statens Side, saa de paabegyndte Forandringer gennemføres til Gavn, baade kulturelt og landbrugsmæssigt, og det maa ske ved systematiske Opkøb af Jord dernede fra Statens Side, saa Vejanlæg kan blive gennemført, Bebyggelsesmuligheder skabt og Vandforsyninger være tilvejebragt for Beboerne, efterhaanden som de rykker ud.